

Fremsat den 19. december 2018 af Rasmus Vestergaard Madsen (EL), Søren Egge Rasmussen (EL) og Øjvind Vilsholm (EL)

Forslag til folketingsbeslutning om forbud mod minkavl

Folketinget pålægger regeringen senest i 2019 at tage de nødvendige administrative skridt for at sikre, at al avl af mink i Danmark udfases over en 5-årig periode med start den 1. april 2019, hvorefter der indføres et totalt forbud mod

minkavl i Danmark. Fra udfasningsperioden træder i kraft, skal der desuden indføres et forbud mod udvidelser af eksisterende minkfarme og mod etablering af nye minkfarme.

Bemærkninger til forslaget

Danmark bør stå sammen med andre lande, der har indført forbud

I en række europæiske lande er der allerede indført forbud mod avl af mink, eller man er begyndt at udfase opdræt af mink. Det drejer sig ifølge interesseorganisationen Fur Free Alliances hjemmeside om Norge, Storbritannien, Holland, Østrig, Kroatien, Luxembourg, Belgien, Slovenien, Serbien, Tjekkiet, Makedonien og Bosnien-Hercegovina (www.fur-freealliance.com/fur-bans/).

I andre lande er der indført så strenge regler for hold af dyr, at det i praksis allerede nu eller på sigt udelukker kommerciel minkavl. Det drejer sig ifølge Fur Free Alliance bl.a. om Tyskland og Schweiz. Derudover er der flere europæiske lande, hvor der p.t. foregår overvejelser om forbud/udfasning. Det drejer sig bl.a. om Polen, Irland, Litauen og Estland. Og endelig er der flere og flere lande/områder uden for Europa, hvor der ud over et forbud mod minkfarme også ses forbud mod import og salg af ægte pels.

Danmark har allerede indført forbud mod andre former for pelsdyravl, f.eks. blev der i Danmark med lov nr. 466 af 12. juni 2009 om forbud mod hold af ræve indført krav om udfasning af ræveopdræt af dyreetiske hensyn, da der var bred politisk enighed om, at det ikke er muligt at holde ræve på dyrevelfærdsmæssig forsvarlig vis. Flere af de samme dyrevelfærdsmæssige problemer, som ses hos ræve under opdræt, ses også hos mink (»The Welfare of Animals Kept for Fur Production«, the Scientific Committee on Animal Health and Animal Welfare, European Commission, Health & Consumer Protection Directorate-General, 2001).

Det er forslagsstillernes opfattelse, at der er tungtvejende grunde til, at et forbud også bør gælde for mink, og at Danmark således bør stå sammen med de andre lande i Europa, som har forbudt/udfaser minkavl med henblik på pelsproduktion. Hertil skal det bemærkes, at pelsindustrien kun laver undersøgelser og kun medvirker til forskning, der ligger inden for rammen af den nuværende produktion i intensive bursystemer. Der arbejdes altså ikke på en alternativ velfærdsproduktion sideløbende med den konventionelle produktion, da det ikke er foreneligt med kommerciel pelsproduktion at give dyrene de forhold, de har behov for (»The Case Against Fur Factory Farming – A Scientific Review of Animal Welfare Standards and ‘Welfare’«, Respect for Animals, 2015, og »Nordic fur trade – marketed as responsible business«, NOAH (Norge) og Animalia, 2015).

Mink er territoriale og solitære rovdyr

Danmark er verdens største producent af minkskind, og der er omkring 1.325 minkfarme tilbage i Danmark, som i alt producerer ca. 17. mio. minkskind årligt (»Avlsdyrtælling 2018«, Dansk Pelsdyravl – Fagblad for minkavlere, juni 2018, og »De gyldne tider er forbi – minkeksperten styrtdykker«, finans.dk, den 10. september 2018). Men mink er – modsat vores andre husdyr – et rovdyr, der i naturen lever

på meget store territorier, som strækker sig over flere km² typisk langs floder og ved moser. Minken er et såkaldt territorielt og solitært dyr, hvilket betyder, at den i naturen færdes alene og forsvare store territorier. I naturen har hanner således territorier på 2,5-6 km², og hunner territorier på 0,5-3 km² langs f.eks. floder. Mink er fra naturens side tilpasset et »semiakvatisk« miljø og har derfor svømmehud. Mink kan dykke ned til 5-6 m dybde og svømme op til 30-35 m under vandet. I naturen er deres behov for at svømme og jage i vand vel dokumenteret, og forskning tyder på, at afholdelse fra svømning/jagt resulterer i det samme stressniveau som adskillelse fra mad (»The Welfare of Animals Kept for Fur Production«, the Scientific Committee on Animal Health and Animal Welfare, European Commission, Health & Consumer Protection Directorate-General, 2001).

Minkavl i Danmark indebærer, at mink opdrættes i små bure med trådnæt som underlag uden mulighed for at kunne svømme, jage, klatre i eller springe mellem træer eller i det hele taget udvise naturlig adfærd. At mink er territoriale og solitære rovdyr gør det yderst problematisk, at de på minkfarme er spærret inde i små trådbure på under 0,3 m². Mink opdrættes på store farme med titusindvis af mink i bure i lange rækker helt tæt op ad hinanden. De trange, unaturlige forhold for minkene, der fortsat har deres territoriale og solitære adfærd intakt, stresser dyrene og gør, at de udviser en form for tvangsadfærd, hvor de f.eks. bider i egen pels (pelsgnav), bider andre mink i buret (kannibalisme) og bider egne unger ihjel. Herudover er der også generelt høj hvalpedødelighed, minkene vandrer hvileløst frem og tilbage (stereotyperer) og/eller er fuldkommen apatiske. Adfærden forekommer ikke i naturen og må derfor antages at være tegn på mistrivsel. Ifølge forskere er territorialadfærd og aggression en naturlig egenskab for et rovdyr som minken. Det er derfor ikke dyrenes temperament, der er noget galt med, men de betingelser, hvorunder de huses. Mink har således nogle adfærdsmæssige behov, som der øves vold mod under burforhold. Med andre ord er det ikke muligt at indrette kommerciel produktion, så minkene trives (»The Case Against Fur Factory Farming – A Scientific Review of Animal Welfare Standards and ‘Welfare’«, Respect for Animals, 2015, og Eurogroup for Animals og The Fur Free Alliances hjemmeside www.makefurhistory.eu/facts).

På trods af at der er indført regler om et minimum af miljøberigelse i burene (hylde, halm og rør), finder man stadig mange bidskader. Samtidig går udviklingen i retning af, at stadig flere mink holdes i såkaldt gruppeindhusning, hvor endnu flere mink er sammen end i den traditionelle parvise indhusning. I stedet for at udvikle sig i retning af bedre dyrevelfærd for mink, udvikler produktionen sig på den måde endnu længere væk fra minkenes natur som solitære, territoriale dyr. Meget tyder således på, at det ikke kan lade sig gøre at miljøberige og kontrollere sig ud af de grundlæggende problemer, der er med at opdrætte territoriale og solitære rovdyr i små bure.

Minkproduktion skaber problemer for natur og sundhed

I en tredjedel af de danske minkfarme er der konstateret fund af den multiresistente bakterie MRSA. Forskere fra DTU har slået fast, at MRSA primært bliver overført fra svin til mink gennem minkenes foder, der bl.a. består af rå slagteriaffald fra svineindustrien. Og det er ikke kun minke- ne, der bærer rundt på MRSA-bakterien, men også personer, der arbejder på minkfarmene, kan blive smittet, efter de har håndteret dyrene (»Temadag om aktuel minkforskning«, Aarhus Universitet, DCA – Nationalt Center for Fødevarer og Jordbrug, 2018). Sundhedsstyrelsen anser nu det at arbejde på minkfarme eller bo i husstand med folk, der arbejder på minkfarme for en speciel risikosituation i forhold til MRSA (»Sådan ligger landet – tal om landbruget 2017«, Dyrenes Beskyttelse og Danmarks Naturfredningsforening, 2018).

Ud over smittefare via ansatte på minkfarmene og problemer med lugtgener og fluer, udgør minkavl også en lokal trussel mod naturen (»Sådan beskyttes naboer mod gener fra minkfarme«, Miljøstyrelsen, www.mst.dk, den 26. marts 2015). En minkfarms ammoniakfordampning fra gylle kan have store negative konsekvenser for naturen, såfremt en minkfarm er placeret i et område med kvælstoffølsom natur, og dertil kommer, at et højt indhold af fosfor i minkgylle er problematisk for vandmiljøet.

Alternativer til minkpels findes allerede

Der er ikke beklædningsmæssige forhindringer i forhold til at erstatte mink med andre materialer. Mink kan f.eks. er-

stattes med pels, der kommer fra jagt eller er et biprodukt fra dyr i fødevareproduktionen. Der produceres på nuværende tidspunkt kunstig pels af andre materialer, som har en kvalitet og æstetisk værdi, som er på højde med pels fra dyr. Flere af de store modehuse i Europa har af dyrevelfærdsmæssige årsager fjernet mink og anden pels fra deres kollektioner, og London Fashion Week 2018 var pelsfri, hvilket viser, at store dele af modebranchen er klar til at tage skridtet væk fra mink og anden ægte pels (»Jean Paul Gaultier becomes latest designer to ban fur from its collections«, www.independent.co.uk, den 11. november 2018, »London Fashion Week 2018 will be totally fur-free, announces British Fashion Council«, www.independent.co.uk, den 10. september 2018 og »How fashion is ditching animal cruelty – in favour of luxury faux fur«, www.bbc.com/culture, den 11. oktober 2018).

Minkavl skal udfases over en 5-årig periode

Samlet set mener forslagsstillerne, at det ikke kan forsvares at sætte dyrevelfærd, natur og sundhed over styr for produktion af et luksusprodukt, der kan erstattes af andre materialer. Forslagsstillerne mener derfor, at regeringen bør tage de nødvendige administrative skridt for at sikre, at al avl af mink i Danmark udfases over en 5-årig periode med start den 1. april 2019, hvorefter der indføres et totalt forbud mod minkavl i Danmark. Forslagsstillerne mener desuden, at der, fra udfasningsperioden træder i kraft, skal indføres et forbud mod udvidelser af eksisterende minkfarme og mod etablering af nye minkfarme.

Skriftlig fremsættelse

Rasmus Vestergaard Madsen (EL):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

*Forslag til folketingsbeslutning om forbud mod minkavl.
(Beslutningsforslag nr. B 71)*

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.